"...เด็กต้องเรียนความรู้ อบรมความดี ฝึกหัดวินัย ให้มีพร้อมแต่เยาว์วัย จึงจะมีความสุขความเจริญได้ ทั้งในวันนี้และวันหน้า..."

ความตอนหนึ่งจากพระบรมราโชวาท
พระราชทานเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ปีพุทธศักราช ๒๕๒๓

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□.indd 1 11/7/2566 BE 10:53

คำนำ

"กระปุกออมสินของเดชา" เป็นหนังสือในโครงการโรงเรียนคำพ่อสอน จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อบูรณาการในการเรียนรู้พิษภัยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บุหรี่ ไปกับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยเริ่มตั้งแต่เด็กๆ ระดับชั้นปฐมวัยที่ควรได้เรียนรู้เรื่องโทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเหมาะสม และเรียนรู้การประหยัดออมไปพร้อมกัน ซึ่งจะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่วัยเด็ก

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วจากผู้ใหญ่ลุกลามสู่กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มเด็กเล็ก โดยพฤติกรรมการดื่มนั้นมีจุดเริ่มต้นจากครอบครัว กลุ่มเพื่อน จากสื่อโฆษณาต่างๆ ซึ่งเด็กเรียนรู้และจดจำพฤติกรรมดังกล่าวโดยอัตโนมัติ โรงเรียนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กๆ ไปพร้อมกับการที่คุณครูให้ความรักอย่างเต็มเปี่ยม และสร้างสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

หนังสือเล่มนี้เกิดขึ้นจากแรงบันดาลใจที่ครูใช้นิทานเป็นสื่อในการสอนทั้งด้านพุทธิพิสัยและจิตพิสัย และการจัดกิจกรรมเขียนจดหมายสื่อรักลูกขอพ่อแม่เลิกเหล้าครบพรรษา ในโครงการโพธิสัตว์น้อยลูกขอพ่อแม่เลิกเหล้า เด็กๆ ได้เรียนรู้ถึงการเขียนจดหมายสื่อรัก เรียนรู้ถึงโทษและภัยที่เกิดจากของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เด็กๆ และผู้จัดทำขอมอบเรื่อง **กระปุกออมสินของเดชา** เพื่อเป็นสื่อประกอบการเรียนรู้ ให้เด็กๆ เกิดความ

ตระหนักรู้ปกป้องตัวเองและช่วยให้คุณพ่อคุณแม่พ้นจาก**ยักษ์ร้ายปีศาจน้ำเมา** (เครื่องดื่มแอลกอฮอล์) ซึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันอันทรงพลัง โดยในการใช้หนังสือนี้จะใช้กระบวนการเรียนรู้ ๔ ขั้นตอนของโรงเรียนคำพ่อสอนมาใช้ ซึ่งข้อแนะนำอยู่ในหน้าถัดไป

ขอขอบคุณสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่สนับสนุนให้ผู้แต่งมีแรงบันดาลใจนี้

โรงเรียนคำพ่อสอน

พิมพ์ครั้งแรก : กรกฎาคม ๒๕๖๖
ต้นเรื่อง : นางสาวพนารัตน์ กุลกำพล (ครูตา)
ข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลวัดพิชัยสงคราม สพป.สป. เขต ๑
ที่ปรึกษา : นางสาวอภิศา มะหะมาน ผู้จัดการโครงการโรงเรียนคำพ่อสอน
นายณัฐพล นุชอุดม ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดพิชัยสงคราม สพป.สป. เขต ๑

จัดทำโดย : สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.) โครงการบูรณาการเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาเหล้าบุหรี่ ผ่านระบบการศึกษา สังกัด สพฐ.
พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา

สงวนลิขสิทธิ์โดยสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.) โครงการบูรณาการเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาเหล้า บุหรี่ ผ่านระบบการศึกษา สังกัด สพฐ. ห้ามลอกเลียนแบบทำซ้ำหรือดัดแปลงเพื่อจัดจำหน่าย โดยมิได้รับอนุญาต แต่สามารถทำซ้ำเพื่อเผยแพร่เป็นวิทยาทาน โดยการขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์

ข้อแนะนำ
การใช้หนังสือเรื่อง กระปุกออมสินของเดชา
โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ ๔ ขั้นตอน
ตามแนวทางโรงเรียนคำพ่อสอน

ขั้นตอนที่ ๑ ให้ครูรักเด็กให้เด็กรักครู

๑. ครูยิ้มและใช้คำพูดด้านบวกชื่นชมนักเรียนด้วยความจริงใจ เช่น "สวัสดีเด็กๆ ทุกคน วันนี้ทุกคนน่ารักมาก ที่ช่วยกันกวาดห้องเรียนได้สะอาดยอดเยี่ยม ครูขอบคุณเด็กๆ ทุกคนนะ"

(ผลของข้อ ๑ ทำให้เด็กๆ รู้สึกผ่อนคลาย สบายใจก่อนการเรียนรู้จากคำพูดด้านบวกและการชื่นชม)

๒. ครูขอให้นักเรียนหลับตาเบาๆ นั่งท่าสบายๆ หายใจเข้าออกยาวๆ อย่างผ่อน-คลายสัก ๑๐ ครั้ง และค่อยๆ ลืมตา (ลมหายใจที่ยาวมีผลต่อคลื่นสมอง จิตใจ อารมณ์ และการเรียนรู้)

(ผลของข้อ ๒ ทำให้เด็กๆ มีคลื่นสมองต่ำ ลดความรุนแรง มีสมาธิจดจ่อต่อการเรียนรู้)

๓. จากนั้นครูพานักเรียนพูดพร้อมกันว่า "เราทุกคนเป็นคนดี มีน้ำใจ ตั้งใจเรียน เรารักคุณครู รักคุณพ่อคุณแม่และเพื่อนๆ ทุกคน พวกเราทุกคนน่ารักจริงๆ นะครับ/คะ ถ้าพวกเราทำอะไรผิดไปเราขออภัยคุณครูด้วยนะครับ/คะ พวกเราจะแก้ไขให้ดีขึ้นและเราทำตามคำสอนของในหลวงรัชกาลที่ ๙ คือเว้นขาดจากเหล้า เบียร์ บุหรี่ ยาเสพติดทุกชนิด เพราะเป็นการ

ทำลายชีวิตตัวเอง ขอบคุณคุณครูนะครับ/คะที่รัก ผม/หนู (ครูอาจเขียนข้อความดังกล่าวไว้ที่กระดานก่อน)

(ผลของข้อ ๓ ทำให้พฤติกรรมด้านบวกค่อยๆเกิดขึ้นในตัวเด็กๆ จากการพูดด้านบวกกับตัวเองในเพราะคำพูดด้านบวกเหล่านี้จะลงไปที่จิตใต้สำนึก)

๔. นักเรียนยิ้มและสวัสดีเพื่อนที่อยู่ด้านซ้าย ขวา พูดชื่นชมเพื่อนด้านซ้ายและขวา คนละ ๑ ประโยค เช่น "เธอเป็นคนเก่งที่มีน้ำใจนะ" ครูนำเข้าสู่การเรียนรู้ "กระปุกออมสินของเดชา" ครูอาจนำหญ้าดอกขาวมาให้เด็กๆ เห็นของจริง

(ผลของข้อ ๔ ทำให้เด็กๆ รู้สึกได้รับการยอมรับ เคารพซึ่งกันและกัน)

ขั้นตอนที่ ๒ การเรียนรู้

ผลของขั้นตอนที่ ๒ เด็กๆ จะมีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผ่อนคลาย มีจินตนาการ กล้าแสดงออก

ขั้นตอนที่ ๓ คำถามต่อยอดการเรียนรู้

ผลของขั้นตอนที่ ๓ เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้เด็กกล้าแสดงความคิดเห็นโดยที่ครูและเพื่อนๆ รับฟังอย่างตั้งใจ การเรียนรู้จะกว้างขึ้นจากคำตอบที่หลากหลายของเด็กๆ เขาเกิดความภาคภูมิใจ

ขั้นตอนที่ ๔ ขยายผลความรู้สู่ความดี

ผลของขั้นตอนที่ ๔ เด็กๆ จะเกิดความภาคภูมิใจที่ได้นำความรู้จากการเรียนรู้ปฏิบัติจริงไปใช้

ขั้นตอนที่ ๑ ให้ครูรักเด็กให้เด็กรักครู

๑. ครูยิ้มและใช้คำพูดด้านบวกชื่นชมนักเรียนด้วยความจริงใจ เช่น "สวัสดีเด็กๆ ทุกคน วันนี้ทุกคนน่ารักมากที่ช่วยกันกวาดห้องเรียนได้สะอาดยอดเยี่ยม ครูขอบคุณเด็กๆ ทุกคนนะ"

๒. ครูขอให้นักเรียนหลับตาเบาๆ นั่งท่าสบายๆ หายใจเข้าออกยาวๆ อย่างผ่อน-คลายสัก ๑๐ ครั้ง (ลมหายใจที่ยาวมีผลต่อคลื่นสมอง จิตใจ อารมณ์ และการเรียนรู้) และค่อยๆ ลืมตา

๓. จากนั้นครูพานักเรียนพูดพร้อมกันว่า "เราทุกคนเป็นคนดี มีน้ำใจ ตั้งใจเรียน เรารักคุณครู รักคุณพ่อคุณแม่และเพื่อนๆ ทุกคน พวกเราทุกคนน่ารักจริงๆ นะครับ/คะ ถ้าพวกเราทำอะไรผิดไปเราขออภัยคุณครูด้วยนะครับ/คะ พวกเราจะแก้ไขให้ดีขึ้นและเราทำตามคำสอนของในหลวงรัชกาลที่ ๙ คือเว้นขาดจากเหล้า เบียร์ บุหรี่ ยาเสพติดทุกชนิด เพราะเป็นการทำลายชีวิตตัวเอง ขอบคุณคุณครูนะครับ/คะ ที่รัก ผม/หนู" (ครูอาจเขียนข้อความดังกล่าวไว้ที่กระดานก่อน)

๔. นักเรียนยิ้มและสวัสดีเพื่อนที่อยู่ด้านซ้าย ขวา พูดชื่นชมเพื่อนด้านซ้ายและขวา คนละ ๑ ประโยค เช่น "เธอเป็นคนเก่งที่มีน้ำใจนะ" ครูนำเข้าสู่การเรียนรู้ "กระปุกออมสินของเดชา"

ขั้นตอนที่ ๒ การเรียนรู้

(ครูเร้าให้เด็กๆ อยากฟังนิทาน และครูเล่านิทานให้เด็กฟัง)

กระปุกอ่อมสิน ของเดชา

คุณครู

คุณครู สอน ทำ
กระปุก ออมสิน

เดชา

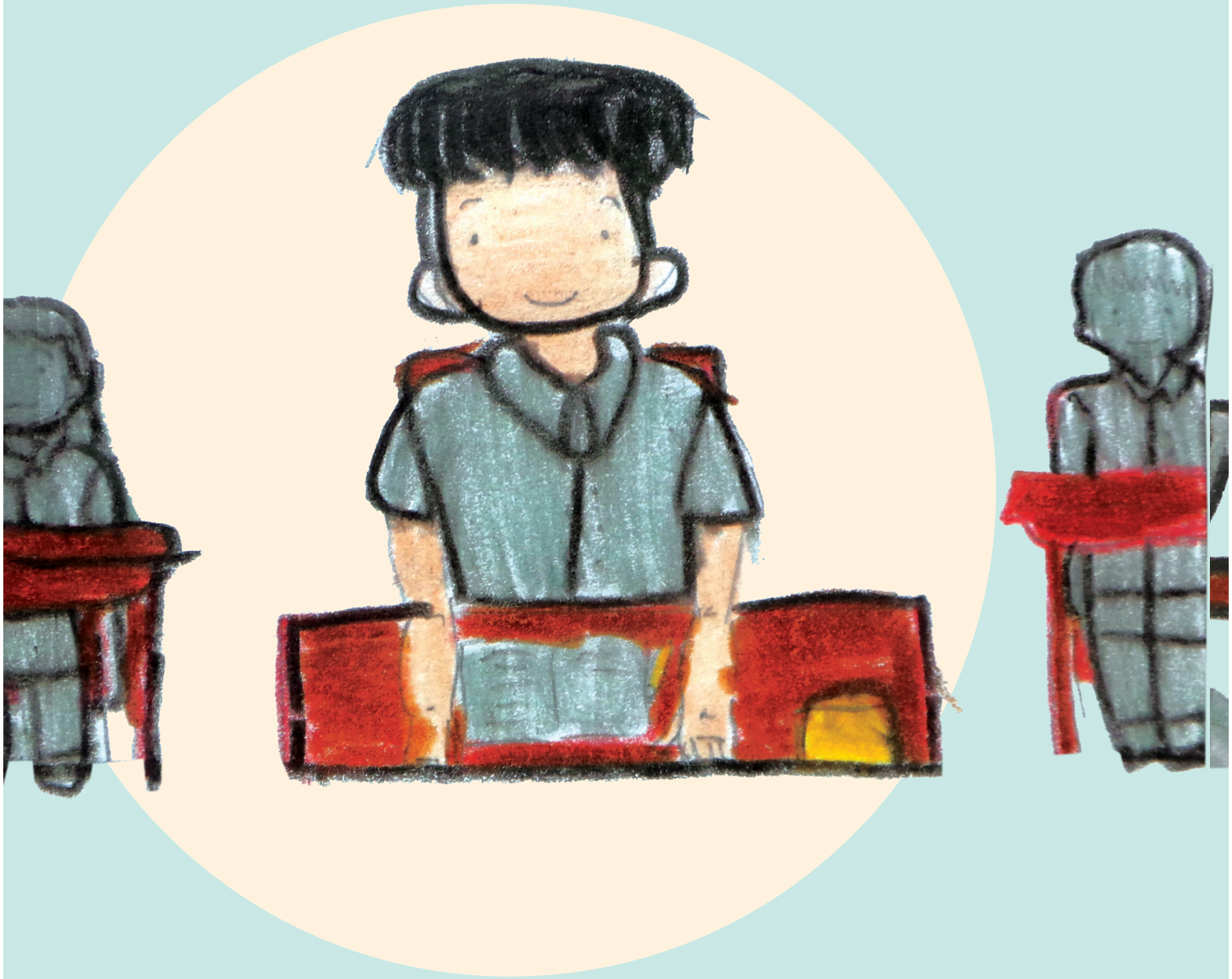

เดชา ทำ กระปุก ออมสิน

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□.indd 11 11/7/2566 BE 10:54

เดชา มี กระปุก ออมสิน

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□.indd 12 11/7/2566 BE 10:54

พ่อ ของ เดชา

พ่อ ของ เดชา ดื่ม สุรา

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□.indd 14 11/7/2566 BE 10:54

เดชา นำ จดหมาย และ กระปุก ออมสิน มา ให้ พ่อ

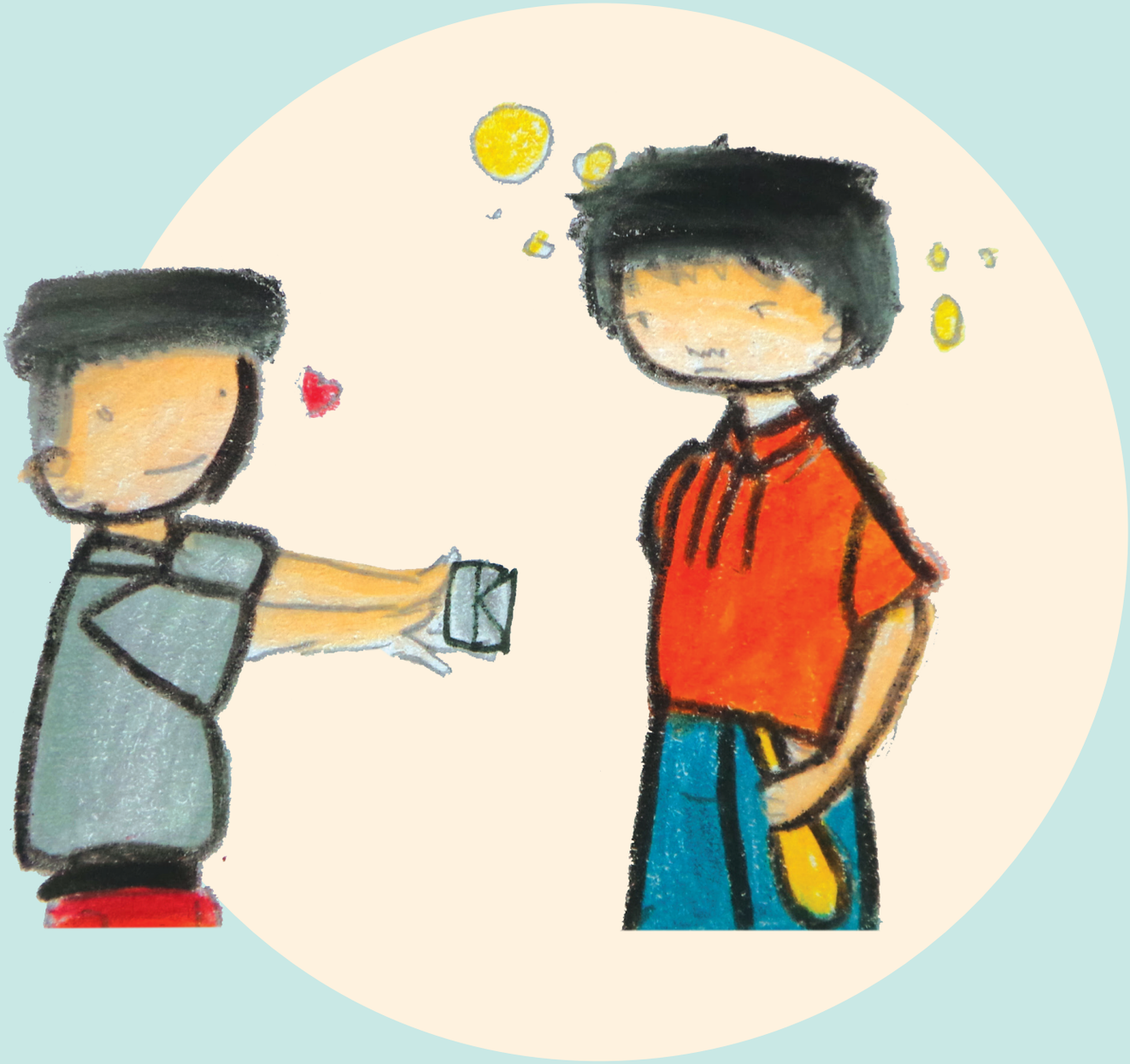

พ่อ อ่าน จดหมาย ของ เดชา

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□.indd 16 11/7/2566 BE 10:54

พ่อ ชอบ จดหมาย และ
กระปุก ออมสิน ของ เดชา

เดชา ไม่ ชอบ พ่อ ดื่ม สุรา

เดชา บอก พ่อ ว่า
“ผม รัก พ่อ
ไม่ อยาก ให้ พ่อ ดื่ม สุรา”

พ่อ ยิ้ม และ ไม่ ดื่ม สุรา

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□.indd 20 11/7/2566 BE 10:54

พ่อ นำ เงิน มา ใส่
กระปุก ออมสิน ของ เดชา

เดชา มี เงิน
ใน กระปุก ออมสิน มาก

พ่อ บอก เดชา ว่า
จะ ไม่ ดื่ม สุรา

เดชา ดีใจ พ่อ ไม่ ดื่ม สุรา

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□.indd 24 11/7/2566 BE 10:54

เดชา ดีใจ
ใน กระปุก ออมสิน มี เงิน
เพราะ พ่อ ไม่ ดื่ม สุรา

ขั้นตอนที่ ๓ คำถามต่อยอดการเรียนรู้

ทำไม ด.ช.เดชาจึงไม่ชอบที่พ่อดื่มสุรา

ทำไม ด.ช.เดชา
จึงนำกระปุกออมสินไปให้พ่อ

ถ้าพ่อของ ด.ช.เดชา
ยังดื่มสุราต่อไป
จะเกิดอะไรขึ้นบ้าง

ถ้าเด็กๆ ได้ทำกระปุกออมสิน
เด็กๆ จะนำกระปุกออมสินไปให้ใคร
เพราะอะไร

(ครูรับฟังนักเรียนและกล่าวชื่นชม)

ขั้นตอนที่ ๔ ขยายผลความรู้สู่ความดี

เชิญชวนให้เด็กๆ ทำกระปุกออมสินจากวัสดุเหลือใช้และนำกระปุกออมสินมาโชว์ให้เพื่อนๆ ดู (ครูกล่าวยกย่องชมเชย พร้อมทั้งนำผลงานของเด็กๆ มาจัดนิทรรศการ) ครูอาจจะเชิญชวนผู้ปกครองให้งดดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ในวันพระ หรือในช่วงเข้าพรรษา และนำเงินมาหยอดกระปุกให้ลูก เพื่อเป็นแบบอย่างในเรื่องการประหยัดอดออม ซึ่งจะทำให้เด็กๆ เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง (ครูอาจกำหนดเวลา ๑-๒ เดือน ในการทำกิจกรรมนี้ ซึ่งช่วงเวลาในการออมเงินอยู่ในดุลพินิจและความเหมาะสม และให้นักเรียนและครู/ผู้ปกครองช่วยนักเรียนในเรื่องการฝึกการนับเงิน ซึ่งเป็นการบูรณาการในวิชาคณิตศาสตร์)

คนต้นเรื่อง

นางสาวพนารัตน์ กุลกำพล
(ครูตา)
ปริญญาตรี เอกประถมศึกษา
ปริญญาโท บริหารการศึกษา
ปัจจุบันเป็นครู
โรงเรียนอนุบาลวัดพิชัยสงคราม
สพป.สป. เขต ๑

คนวาดภาพ

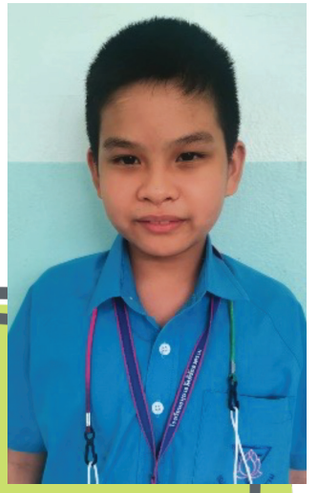

เด็กชายกฤษณะ ทองลิ้ม
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๑
โรงเรียนอนุบาลวัดพิชัยสงคราม สพป.สป. เขต ๑